

СТРАТЕГИЯ НА EASPD 2022—2025 г.

Движение напред:
интелигентна трансформация и
изграждане на устойчивост

I. Визията на EASPD

Във време на радикални промени — цифрови, екологични, демографски и политически — и докато се учим да се справяме с последиците от пандемията от COVID-19, Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) е стабилен компас за развитието на един по-приобщаващ свят. Стабилност не означава забавяне. Всъщност това означава **да се движим напред**, тъй като съгласно КПХУ на ООН предоставянето на услуги трябва да продължава да се развива към по-качествени, по-овластяващи и ориентирани към хората форми на подкрепа. Сега повече от всякога е необходима **интелигентна трансформация** на услугите за подкрепа. Това означава да се обучават работещите в областта на подкрепата, за да могат да я прилагат на практика. В конвенцията също така се изисква да се гарантира, че нито едно лице с увреждане не е оставено без подкрепата, от която се нуждае, и че разнообразието на нуждите от подкрепа се взема предвид.

Пандемията от COVID-19 доведе до най-голямата криза в Европа от десетилетия насам. В цяла Европа доставчиците на услуги, специалистите и доброволците бързо адаптираха услугите си, въведоха нови методи и преминаха онлайн, за да продължат да предоставят грижите и подкрепата на милиони хора с увреждания, които се нуждаят от тях, за да живеят активен живот в общността и на работа. Тъй като пандемията продължава да оказва влияние върху обществото, доставчиците на услуги за подкрепа продължават да въвеждат иновации и да адаптират услугите си към тази нова реалност. Това не е без разходи и не е без последици, до голяма степен поради структурните слабости и недостатъчните инвестиции през последното десетилетие. По тази причина **изграждането на устойчивост** на услугите за подкрепа е от решаващо значение, за да се гарантира, че нашият сектор ще се възстанови от пандемията и ще ускори интелигентната си трансформация.

Докато се възстановяваме, Европа също трябва да извлече поуки от пандемията.

Първо, че **услугите за подкрепа и социалната икономика в по-широк смисъл са от съществено значение** и че не можем повече да приемаме да бъдем смятани за второстепенни. В името

на тези, на които оказваме ежедневна подкрепа, на тези, които наемаме на работа, трябва да отстояваме правото си да бъдем признати, като започнем от това колко сме важни за обществата, в които живеем. Това не означава, че не можем да се справим по-добре и да подобрим начина си на работа. Това означава, че трябва да можем да работим в екосистема, в която ни ценят и в която се знае колко важна е нашата работа и се действа в съответствие с това. Означава също така да се справим със значителния недостиг на средства в сектора през следващите години, а не да го задълбочаваме.

Ясен е и друг аспект: не бяхме подготвени за подобна криза. Като продължаваме напред, трябва да **изградим нашия капацитет за справяне с подобни сътресения**. Трябва да **изградим нашата устойчивост**. Като доставчици на услуги трябва да създадем правилните стратегии и протоколи, за да гарантираме, че ще реагираме по-добре в бъдеще. Отговорност носят и политиците и държавните органи. Необходимо е партньорство, за да се намерят реални решения за изграждане на напълно устойчив сектор на услугите за подкрепа, способен да подкрепя хората, които се нуждаят от такива услуги, дори в най-трудните времена.

Гарантирането на правата на човека става още по-важно по време на криза. Пандемията обаче върна стария медицински подход. Защитата на хората с увреждания чрез тяхната сегрегация се превръщаше все повече в норма. Това се случваше въпреки факта, че всъщност много от мерките за защита на хората често ги излагаха на по-голям риск, какъвто беше случаят с много големи институции за настаняване. За да продължим напред, предоставянето на реален избор и контрол на хората с увреждания върху тяхната подкрепа трябва да бъде в основата на развитието на нашия сектор и на това, което се счита за качествена услуга. Това се налага както от гледна точка на правата, така и от гледна точка на общественото здраве. Ключово значение за постигането на тази цел ще има осигуряването на подходящи умения и правни рамки за работещите в сферата на подкрепата, както и признаването на разнообразието от подкрепа, от която хората с увреждания може да се нуждаят и която избират.

Услугите за подкрепа са нищо без специалистите в тази област. В самия апогей на пандемията милиони работещи в сферата на подкрепата продължиха да посвещават кариерата си на това да помагат на другите, като често излагаха на риск собственото си здраве. Това социално предприемачество и ангажираност трябва да бъдат признати с подобряване на заплащането и условията на труд, възможностите за обучение и кариерно развитие. Създаването на по-привлекателно работно място за работещите в сферата на услугите ще бъде ключов приоритет през следващите години.

Движението напред е свързано и с това да се възползваме максимално от новите и развиващите се тенденции.

Цифровизацията на услугите за подкрепа се е ускорила десетократно. През следващите години са необходими значително внимание и инвестиции, за да се използва максимално невероятният потенциал на цифровизацията за осигуряване на по-приобщаваща и ефективна подкрепа. Справянето с изменението на климата също е ключов въпрос. През следващите години доставчиците на услуги за подкрепа също ще трябва да мислят дълго и задълбочено за това как могат да сведат до минимум

въздействието си върху околната среда и какви стъпки може да бъдат предприети за **намаляване на екологичния им отпечатък**.

Въпреки това има опасения, че създателите на политики дават приоритет на инвестициите в цифрови технологии и климата пред политиките за социално приобщаване. Поради това е важно също така да се гарантира, че тези преходи не се извършват за сметка на хората с увреждания и системите за подкрепа, които ги подпомагат. Ето защо целите за устойчиво развитие са толкова важни.

Достъпността отдавна е от решаващо значение за развитието на по-приобщаващи общества. Тъй като продължаваме да се движим в тази посока, доставчиците на услуги за подкрепа трябва да обмислят как могат да допринесат за повишаване на достъпността.

Доставчиците на услуги за подкрепа имат значителен опит и ноу-хау в областта на достъпността и приобщаването.

Трябва да се възползваме максимално от това, като се обърнем към други и нови заинтересовани страни.

Създаването на реално съвместно производство на услуги продължава да бъде важно предизвикателство. Необходимо е да се положат повече усилия за създаване на необходимите условия за внедряване на съвместното производство в практиката.

Подкрепеното вземане на решения бързо се превръща в крайъгълен камък за много доставчици на подкрепа, които искат да се отдалечат от заместващото вземане на решения. Подкрепеното вземане на решения се състои от няколко мерки, насочени към създаване на подходящи условия, за да може лицето с увреждане да взема информирани решения по всички аспекти на собствения си живот. За да се ускори приемането на принципите на подкрепеното вземане на решения, са необходими всеобхватни правни реформи, добре обучена работна сила и повече практически насоки.

Доставчиците на услуги за подкрепа трябва по-добре да отчетат **сложните и често пресичащи се лични идентичности** на хората, които ползват услугите, както и на наетите лица, независимо дали са свързани с техния пол, сексуалност, раса, етнически или социален произход, религия или убеждения, възраст и, разбира се, увреждания, както и със социално-икономическото им положение. Това включва и намирането на решения на предизвикателствата, свързани със застаряването на обществото.

Новата европейска стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г. осигурява солидни основи за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания в цяла Европа, включително в държави извън ЕС.

По този начин европейската стратегия ще послужи за осъществяване на голяма част от амбициите на EASPD за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на човека чрез висококачествени услуги за подкрепа през следващите години. Организацията на обединените нации и Съветът на Европа също ще бъдат ключови партньори в развитието на качествени услуги за подкрепа в Европа и света. Амбиции, които може да се обобщят със следното: **„Движение напред: интелигентна трансформация и изграждане на устойчивост“**.

II. Основни инструменти на EASPD за изпълнение на визията

В следващите глави са описани основните инструменти, които EASPD ще използва за изпълнението на настоящата стратегия.

> ГЛАВА 1

Да бъдем ефективен партньор в разработването на политики: основни приоритети

- 1.1. Да бъдем силен партньор на властите и ясен изразител на мнението на доставчиците на услуги, като наблюдаваме и оказваме влияние върху развитието на политиките на европейско и международно равнище, включително в страни извън ЕС, и да следим как тези политики се прилагат на национално равнище:
  - 1.1.1. Партньорство с европейските и международните институции, за да се гарантира, че доставчиците на услуги са структурно ангажирани и техният глас е чул. Това важи особено по отношение на прилагането на Европейската стратегия за правата на хората с увреждания 2021—2030 г.
  - 1.1.2. Повишаване на осведомеността на европейско и международно равнище относно приноса на доставчиците на услуги за прилагането на техните политики и подчертаване на основните предизвикателства пред доставчиците на услуги, особено в области, свързани с политиките на ЕС.
  - 1.1.3. Насърчаване на по-силно застъпения аспект на „правата“ при изготвянето на европейските политики.
  - 1.1.4. Подпомагане на членовете на EASPD, за да имат по-силна застъпническа роля на национално равнище, когато това е поискано от членовете на съответната държава. Това включва изграждане на мрежи и регионално сътрудничество;
  - 1.1.5. Засилване на сътрудничеството с ключови партньори,

включително с движението на хората с увреждания, със социалните услуги и социалните партньори.

- 1.2. Популяризиране, подкрепа, подобряване и обмен на обещаващи правни рамки в Европа. Форумите на членовете на EASPD, както и актуализирането на информационните бюлетини за страните ще улеснят тази дейност.
- 1.3. Лобиране и подкрепа за разработването на устойчиви финансови рамки:
  - 1.3.1. Подобряване на достъпа до финансиране на доставчиците на услуги за хора с увреждания за проекти в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, включително чрез разработване на европейски проекти, изграждане на капацитет, опростени процедури и по-добро сътрудничество с управляващите органи;
  - 1.3.2. Улесняване на по-доброто използване на финансовите рамки за предоставяне на услуги за хора с увреждания, включително чрез обществени поръчки, държавни помощи, данъчни и други политически инициативи;
  - 1.3.3. Насърчаване на разработването на модели за финансиране, ориентирани към потребителя, като например лични бюджети;
  - 1.3.4. Осъществяване на дейности, с които да се осигури възможност рамката за икономическо управление и фискалните правила на Европейския съюз да подпомагат инвестициите в предоставянето на услуги за хората с увреждания и прилагането на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, както и да създават среда за по-бързо социално сближаване в Европа.

> ГЛАВА 3

Да бъдем отправна точка за обучение и обмен на знания: основни приоритети

- 3.1. Създаване, събиране и обмен на знания и данни в рамките на по-широк сектор на хората с увреждания, членовете и секретариата.
  - 3.1.1. Осигуряване на лесен достъп до информация и възможност за търсене, адаптиране към различните нужди и употреби, предоставяне на информация на различни езици и написването ѝ на разбираем език.
- 3.2. Установяване и обмен на обещаващи практики, включително такива, които могат да функционират в голям мащаб и може да се прилагат универсално. Използване на онлайн ресурси и практически посещения на място за улесняване на приемането и тестването на практиките.
- 3.3. Подобряване на възможността за трансфер на знания и ноу-хау както вертикално (в различни географски, културни и правни контексти), така и хоризонтално (от ЕС или от представителните организации към местните равнища), с акцент върху реалния практически трансфер на практики.
- 3.4. Улесняване на обучението и изграждането на капацитет чрез електронно обучение и партньорско сътрудничество между членовете.

> ГЛАВА 2

Да бъдем водещи във въвеждането на иновации, устойчивото предоставяне на услуги и изграждането на общности: основни приоритети

- 2.1. Насърчаване на иновативни подходи и предоставяне на практически инструменти за подпомагане на доставчиците на услуги при разработването и предоставянето на ориентирани към хората услуги в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на човека.
- 2.2. Подпомагане на членовете в адаптирането на техните услуги към обществените промени, включително готовност за кризи, екологичен и цифров преход.
- 2.3. Фокусиране върху развитието на общността чрез изграждане на сътрудничество с широк кръг основни заинтересовани страни: жилищно настаняване, заетост, изкуство и култура, спорт, местни власти и др. Използване на тези мрежи за разширяване на знанията и експертния опит.
- 2.4. Гарантиране, че децентрализацията на услугите и развитието на социални услуги в общността на местно равнище е в съответствие с целите на Конвенцията на ООН за правата на човека.

III. Заключение думи

Новата стратегия на EASPD за периода 2022—2025 г. е „Движение напред: интелигентна трансформация и изграждане на устойчивост“.

„Движение напред“ означава да се предприемат действия, за да се постига повече и да се прилага по-добре. „Движение напред“ е мантрата на настоящата нова стратегия за следващите години. Интелигентната трансформация и изграждането на устойчивост са двете водещи сили, с които се гарантира, че тази мантра ще доведе до положителни резултати.

С настоящата стратегия се поставят основните предизвикателства пред доставчиците на услуги за подкрепа през следващите години:

- > Как можем да гарантираме, че услугите за подкрепа са признати за съществени?
- > Как можем да повишим устойчивостта на услугите за подкрепа?
- > Как можем да гарантираме упражняването на правата на човека чрез услуги за подкрепа?
- > Как можем да създадем по-привлекателно работно място за работещите в сферата на услугите?
- > Как можем да се възползваме максимално от цифровизацията и да подобрим въздействието си върху околната среда?
- > Как можем да насърчим по-приобщаващи общества?
- > Как можем да създадем реално съвместно производство на услуги?
- > Как можем да гарантираме, че подкрепеното вземане на решения ще се превърне в крайъгълен камък при предоставянето на подкрепа?
- > Как най-добре да вземем предвид сложните и пресечни лични идентичности на работещите в сферата на подкрепата и на хората с увреждания?
- > Как можем да гарантираме, че Европейската стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г. ще доведе до реална промяна за хората с увреждания чрез висококачествени услуги за подкрепа?

В нея също така се подчертава какво може да направи EASPD, за да помогне на доставчиците на услуги за подкрепа да намерят решения на тези предизвикателства чрез три основни стълба:

1. Да бъдем ефективен партньор в разработването на политики
2. Да бъдем водещи във въвеждането на иновации, устойчивото предоставяне на услуги и изграждането на общности
3. Да бъдем отправна точка за обучение и обмен на знания

Настоящата стратегия ще ръководи работата на EASPD през следващите 2022—2025 г., като се концентрира върху „Движение напред: интелигентна трансформация и изграждане на устойчивост“.

ЕВРОПЕЙСКА АСОЦИАЦИЯ НА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ
Handelsstraat / Rue du Commerce 72 | B- 1040 Brussels - Belgium +32(0) 2 233 77 20 | info@easpd.eu
| www.easpd.eu

Последвайте нашата дейност на

Easpd Brussels

@EASPD_Brussels

EASPD

Copyright © EASPD 2021

Всички права запазени. Нито една част от настоящата публикация не може да бъде възпроизведена, съхранявана или въвеждана в система за извличане на информация без предварителното разрешение на носителя на авторските права.

Настоящата публикация се издава с финансовата подкрепа на Програмата за заетост и социални иновации на Европейския съюз „ЕaSI“ (2014—2020).

Информацията, съдържаща се в настоящата публикация, не отразява непременно официалната позиция на Европейската комисия.